

Ghenadie Brega, președintele Asociației Internaționale Hyde Park**„Președintele Voronin ne-a lăsat fără replică”****Carte de vizită**

Ghenadie Brega s-a născut la 4 aprilie 1975 în comuna Pepeni, jud. Bălți, Republica Moldova.

În 2001 a absolvit studiile universitare la Universitatea de Film din București. Apoi a făcut un masterat în Comunicare și Relații Publice la Școala Națională de Științe Politice și Administrative. Din 2004 urmează cursurile postuniversitare de doctorat la Facultatea de Cinematografie și Media din cadrul UNATC, București. De aproape un an este președintele Asociației Internaționale Hyde Park, organizație în care activează de mai mulți ani în calitate de coordonator de proiecte și Relații Publice.

Ioana LUCĂCEL

ioana@gazetademaramures.ro

Este basarabean, dar se simte ca acasă în România. Asta, deși se plânge că autoritățile române creează obstacole cetățenilor moldoveni. Ghenadie Brega, președintele Asociației Hyde Park, vorbește cu sinceritate despre sistemul de acordare a cetățeniei române, relațiile româno-moldovene, recente declarații ale președintelui Voronin și despre abuzurile forțelor de ordine din Chișinău.

Rep.: Cum se simte un basarabean în România?

G.B.: Mă simt ca acasă, deși autoritățile ne-au creat destule obstacole prin marginalizarea și chiar excluderea basarabenilor din viața socială, politică, economică, culturală și mediatică. Mulți studenți și absolvenți de studii liceale și universitare nu-și găsesc un rost nici în România, stat cu pretenții europene, care are o serie de legi discriminatorii față de acești români nerecunoscuți, nici în Rep. Moldova, unde, cu siguranță, tânără generație este privită cu suspiciune, fiind exclusă de la procesul de luare a deciziilor.

Reporter: Ce înseamnă pentru un basarabean dobândirea cetățeniei române?

Ghenadie Brega: În primul rând, recăpătarea identității românești. Recunoașterea basarabenilor ca români, indiferent dacă aceștia s-au născut pe teritoriul actualei României sau în teritoriile din vecinătate. Cu atât mai mult a celor născuți în teritoriile ocupate de sovietici după 1940, când Hitler și Stalin au împărțit zonele de influență în Europa.

În același timp, prin redobândirea cetățeniei române, basarabeni și bucovinenii cer să le fie recunoscute drepturile cetățenești, pierdute împotriva voinței acestora.

Rep.: Ați câștigat un proces cu Ministerul Justiției. Se va schimba ceva din moment ce există un precedent prin care Curtea de Apel obligă la soluționarea unei cereri de

dobândire a cetățeniei române?

G.B.: Până la această dată, autoritățile responsabile nu au găsit o soluție pentru deblocarea procesului de acordare a cetățeniei române basarabenilor și bucovinenilor, deci este puțin probabil să se schimbe ceva fără să existe o decizie la cel mai înalt nivel... Chiar în Consiliul U.E. s-a decis, recent, analiza problemei acordării cetățeniei române locuitorilor Republicii Moldova, iar raportul experților europeni va fi prezentat la Bruxelles în următoarele luni. Decizia de deblocare a procesului, probabil, se va lua în altă capitală europeană. De autoritățile de la București va depinde în special argumentarea cu care va veni (sau probabil a venit deja) partea română.

Rep.: Care sunt concluziile analizei legate de situația cetățenilor Republicii Moldova în raporturile cu Statul Român, în contextul introducerii regimului de vize de la 1 ianuarie 2007?

G.B.: După introducerea regimului de vize, românii de dincolo de Prut sunt izolați de România, dar și de alte țări

din spațiul U.E. Acest lucru s-a întâmplat cu complicitatea părții române (după vizita întreprinsă la Chișinău a Președintelui Băsescu, din luna ianuarie 2007, acesta a recunoscut că vinovate de cozile de la Consulat sunt autoritățile bucureștene, care nu au fost pregătite și nu au reacționat responsabil). Situația a rămas neschimbată și după această vizită. Ba mai mult, autoritățile de la Chișinău profită de orice ocazie pentru a determina diminuarea pozițiilor Statului Român în acest teritoriu, inclusiv prin solicitările adresate Ungariei

de a deschide un punct de eliberare a vizelor în Moldova și prin solicitările de sprijin din partea Portugaliei și Bulgariei în vederea aderării Rep. Moldova la U.E.

Rep.: Care sunt principalele ținte ale Asociației Hyde Park?

G.B.: Apărăm libertatea de exprimare - un drept politic interzis în Basarabia în ultimii 67 de ani de comunism - și promovăm valorile democratice, europene și românești dincolo de Prut, asigurând un mediu potrivit pentru comunicare între cetățeni, mass-media și instituțiile statului.

Dreptatea ...la CEDO

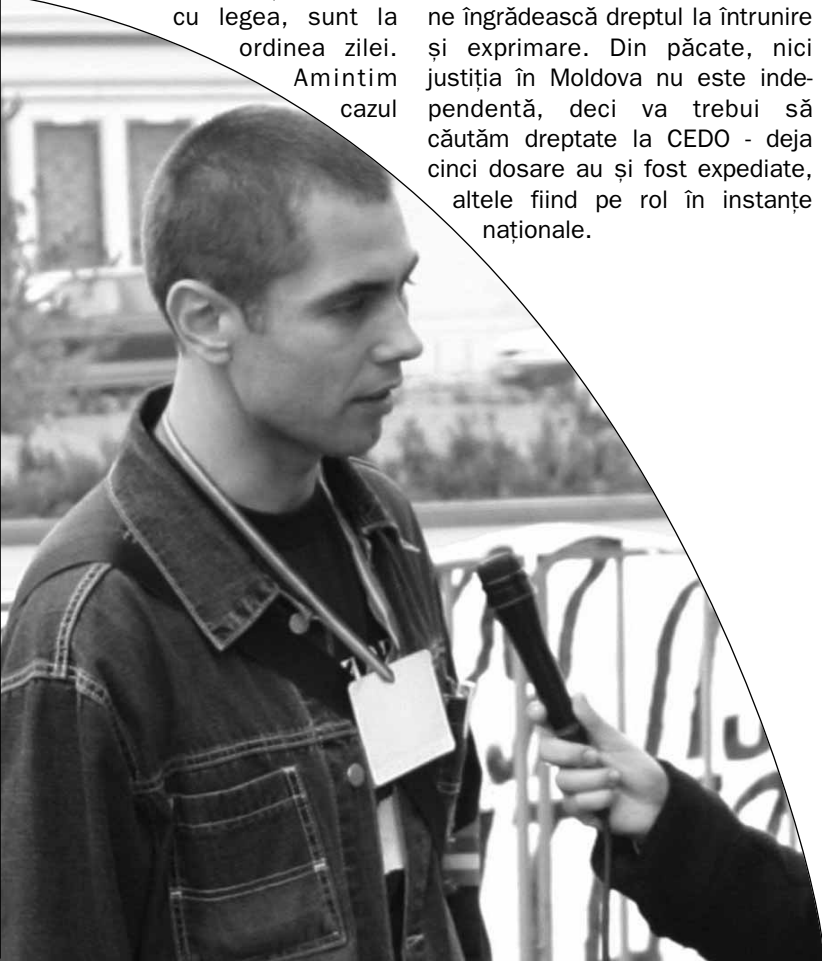
Rep.: Cazul celor 9 tineri arestați în timp ce protestau pentru montarea statuii lui Liviu Rebreanu este unul izolat?

Rep.: Cu siguranță, NU. Mai mulți cetățeni, asociații și partide de opoziție semnalează aplicarea unui tratament discriminatoriu prin refuzul în mod repetat de autorizare a întrunirilor publice și a mitingurilor de protest. Sunt semnalate situații de abuz din partea forțelor de ordine, hărțuirea sau chiar sechestrarea persoanelor implicate activ în acțiuni care deranjează autoritățile certe cu legea, sunt la

ordine zilei. Amintim cazul

liceenilor persecutați pentru că au schimbat de pe frontispiciul liceului în care învățau titlatura de „moldo-francez” - un fals impus de autoritățile comuniste în toate liceele din Moldova; intimidarea, sechestrarea și judecarea a trei persoane, participanți la întâlnirea cu Președintele Băsescu de la Consulatului României la Chișinău sunt doar câteva exemple.

Asociația Hyde Park a tras mai multe semnale de alarmă, chemând în instanță instituțiile care au comis astfel de abuzuri, inclusiv pe cele care au încercat să ne îngrădească dreptul la întrunire și exprimare. Din păcate, nici justiția în Moldova nu este independentă, deci va trebui să căutăm dreptate la CEDO - deja cinci dosare au și fost expediate, altele fiind pe rol în instanțe naționale.

„Reabilitarea comunismului și a tezelor staliniste”

Rep.: S-a schimbat ceva în relațiile româno-moldovene după aderarea României la UE?

G.B.: Nu foarte mult. Totuși, frontiera devine din ce în ce mai greu de trecut. Zilnic se fac cozi pentru vize, iar stoparea procedurilor de primire a actelor și blocarea procesului de acordare a cetățeniei române pentru moștenitorii de drepturi din Basarabia creează nervozitate dincolo de Prut și acest lucru este îndreptățit. Partea română ar trebui să fie mai hotărâtă, să ia decizii îndrăznețe și să treacă la fapte. Cele trei centre de eliberare a vizelor ar trebui să devină cât mai curând centre de eliberare a cetățeniei și a actelor de identitate românești. De această dată, reunificarea poate fi făcută prin cetățeni.

Rep.: Cum comentați recenta solicitare a lui Voronin, prin care cere drepturi pentru „minoritatea moldoveană” din România?

G.B.: Președintele Voronin ne-a lăsat fără replică. Este deplasat să spui că acești cetățeni sunt o minoritate, cu atât mai mult că ei se consideră români și nu altfel. Este o falsă problemă, creată cu miza de a abate atenția cetățenilor de la bilanțul negativ al guvernării comuniste din ultimii șase ani și pentru a ascunde valul de solicitări de cetățenie română de către basarabeni - un sondaj recent arată că peste jumătate din populația Rep. Moldova dorește să obțină cetățenia română.

Rep.: Cum comentați, în general, atitudinea și

activitatea președintelui Vladimir Voronin?

G.B.: Voronin este singurul președinte care n-a fost ales de către cetățeni prin vot direct, acesta fiind ales cu votul majorității comuniste din Parlament. Înainte de declararea independenței Rep. Moldova, Voronin era Ministru de Interne. Ulterior, acesta a devenit general în armata rusă, iar peste câțiva ani președintele Moldovei. În acțiunile și declarațiile acestuia se simte amprenta școlii sovietice militare, iar starea de spirit în țară este una tensionată și confuză. Cei care au mai rămas în Moldova au parte de acest experiment nociv - reabilitarea comunismului și a tezelor staliniste - iar acest lucru generează neîncredere, pasivitate și nepăsare. De-aici și dificultatea de a mai organiza scrutine electorale cu oameni care nu se implică în luarea deciziilor și care nu știu ce este mai bine pentru ei.

Opțiuni și argumente

Români sau moldoveni?

Bunicii noștri nu s-au temut să-și declare identitatea românească atunci când acest lucru era interzis; părinții și-au adus și ei contribuția prin perpetuarea valorilor românești, deci copiii și nepoții nu pot fi altceva decât români.

București sau Chișinău?

Mă simt în largul meu atât în București, unde am activat în ultimii zece ani, cât și în Chișinău, oraș în care am desfășurat mai multe proiecte, acțiuni publice, dezbateri și seminare.

UE sau Rusia?

Prefer ca Rep. Moldova să se orienteze, măcar în cel de-al 12-lea ceas, spre UE. Cât nu e prea târziu.

Unire sau cooperare?

Oportunitatea reunificării celor două state românești trebuie valorificată cât mai curând, astfel încât prin strategii, proiecte și programe regionale să fie posibilă refacerea unui stat românesc puternic, influent și respectat în Sud-Estul Europei.

